

Indeks osób

Numery stron wydrukowane *italiką* odsyłają do przypisów. Znak *, oznacza postać fikcyjną.

- A** Agassi, Joseph: 17, 19
 Albert, Hans: 4, 18, 33, 66, 67, 68, 140, 174–176, 208, 209
 Almeder, Robert: 157, 167
 Amsterdamski, Stefan: 194, 195
 Anaksagoras z Klazomenaj: 76, 76–77, 79
 Andronikos (Tytus Liwiusz Andronikus): 60
 Annas, Julia: 123
 Ariston z Aleksandrii (perypatetyk): 103
 Arkezylaos z Pitane: 86, 119
 Arystoteles ze Stagiry: 67, 72, 75, 78–81, 93–97, 98–99, 100–102, 106–109, 110, 112, 123, 125, 133, 135
 Audi, Robert: 30,
 August, Oktawian (Caius Julius Caesar Octavianus Augustus): 133
 Aune, Bruce: 30–31, 43, 45
- B** Bacon, Francis: 134
 Barnes, Jonathan: 123, 124–125, 126
 Bernuolli, Jakob (Jacques): 29
 Bilikiewicz, Tadeusz: 197
 Blackburn, Simon: 29, 43, 44, 45, 46
 Bocheński, Józef Maria: 87, 88, 112, 114–115, 116
 Bombik, Mieczysław: 22, 23
 Bonitz, Hermann: 78
 Bonjour, Laurence: 184
 Bredsdorff, Thomas: 9
 Buczyńska(-Garewicz), Hanna: 142, 148, 149, 149, 150, 153, 157, 164
- C** Cabaj, Jerzy: 8, 10, 14
 Carnap, Rudolf: 37, 46, 158, 177–180, 179, 189, 204, 209
 Chantraine, Pierre: 73
 Chilon z Lacedemonu (ze Sparty): 111
 Chisholm, Roderick Milton: 163
 Cicero (zob. Cyцерon)
 Chryzyp z Soloi: 135
 Cohen, Stewart: 4
 Copleston, Frederick Charles: 88, 90, 91, 92, 119, 122, 126
 Cyцерon (Marcus Tullius Cicero): 24, 53, 120
 Czarnecki, Zdzisław: 11
- D** Davidson, Donald: 201
 Dąbska, Izydora: 87–88, 88, 115, 116, 124, 124, 133
- Demokryt z Abdera: 103, 104
 Descartes, René (zob. Kartezjusz)
 Devoto, Giacomo: 60
 Diels, Hermann Alexander: 74, 83, 112
 Dilthey, Wilhelm: 203
 Diogenes Laertios: 80, 81, 81, 82, 97, 102, 103, 118, 123, 135
 Domalewski, Wojciech: 4, 66–67, 68, 112, 166, 167, 176, 210
 Durand de St. Pourçain: 199
- E** Edwards, Paul: 26
 Empedokles z Aksargos: 103
 Epikur z Samos: 103, 103
 Euklides: 98
 Eurypides: 62
- F** Fattal, Michel: 73, 77, 80, 81
 Feibleman, James Kern: 163
 Feyerabend, Paul Karl: 191, 197–199, 204, 205, 209
 Fleck, Ludwik: 197
 Flew, Antony: 27, 27, 39, 43, 45
 Folscheid, Dominique: 103
 Fournier, Henry: 73, 73
 Freeman, Eugene: 43, 63, 64, 65, 140
 Fries, Jakob Friedrich: 42, 143
- G** Galileusz (Galileo Galilei): 186, 186
 Gesler, Andreas: 61
 Goudge, Thomas: 163
 Grobler, Adam: 150, 159, 178, 179, 188, 194, 194, 198
- H** Haack, Susan: 128, 128, 129, 140, 145, 157, 163, 170, 187, 189–191, 207
 Hammond, Henry: 59
 Harris, John H.: 159
 Harvey, Paul: 55
 Heidegger, Martin: 50, 51
 Hekataios z Miletu: 97
 Hempoliński, Michał: 187
 Heraklit z Efezu: 18, 18, 72–74, 75, 76, 79, 81, 97, 98, 102, 104
 Herbut, Józef: 95
 Herder, Johann Gottfried: 49–50, 51
 Herodot z Halikarnasu: 62
 Hezjod z Askary: 97
 Hickingill, Edmund: 56
 Hieronim. św. (Eusebius Hieronymus): 53, 53, 64

- Hipokrates z Kos: 102
 Hoccleve, Thomas: 55, 56
 Homer: 73
 Huloet, Richard: 57
 Humboldt, Wilhelm von: 50
 Hume, David: 136
 Husserl, Edmund Gustav Albert: 138
- I** Isokrates (orator): 62
- J** Jadacki, Jacek Juliusz: 68–70
 Joachimowicz, Leon: 113, 119, 127
 Jodkowski, Kazimierz: 191, 197, 198, 198
- K** Kalmár, László: 169
 Kant, Immanuel: 17, 21, 134, 135–136, 153, 154, 180, 181
 Karneades z Cyreny: 37, 46, 86, 118–128, 119, 124, 128, 130, 133, 136, 209
 Kartezjusz (René Descartes): 9, 10, 19, 20, 21, 104, 106, 134–135, 136, 137, 138, 141, 142, 147, 149, 150, 155, 168, 211
 Kepler, Johannes: 186, 186
 Kim, Kihyeon: 4, 4
 Kirk, Geoffrey Stephen: 74, 82, 83, 83
 Kleitomachos z Kartaginy (Hadrubal): 118
 Knight, Thomas Samuel: 163
 Knott, Edward (1582–1656): 58
 Komendziński, Tomasz: 140, 180, 186, 200, 200
 Korolko, Mieczysław: 53
 Kranz, Walter: 74, 83
 Kreiser, Catherine J.: 157
 Krokiewicz, Adam: 83, 117, 118, 120–122, 124, 124, 126, 128
 Ksenofanes z Kolofontu: 97
 Kubikowska, Edyta: 61, 85
 Kuhn, Thomas Samuel: 37, 46, 191, 193–197, 204, 205, 209
 Kvastad, Nils Bjorn: 9, 13
- L** Lacey, Alan Robert: 26, 31–32, 32, 39, 40, 43, 45
 Lakatos, Imre: 21, 22, 33, 140, 146, 168, 169, 169–174, 170, 178, 180, 189, 191, 192, 193, 196, 199, 209
 Laudan, Larry (Laurence): 21, 194, 195
 Legowicz, Jan: 72, 74, 81, 82, 100
 Lehrer, Keith: 4, 4
 Leśniak, Kazimierz: 85, 123
 Lipton, Peter: 23
 Lloyd, Geoffrey Ernest Richard: 102
 Locke, John: 136
 Lovejoy, Arthur Oncken: 5, 7–17, 19–20, 21, 22, 48, 49, 50, 137, 166, 168, 207, 208
 Lutosławski, Wincenty: 85, 85
 Lydgate, John: 55, 56
- M** Mandelbaum, Maurice: 10
 Marciszewski, Witold: 68–70
- Marek Aureliusz (Antonius Marcus Aurelius): 61, 61
 Mautner, Thomas: 32–33, 44, 45
 McEvoy, John G.: 199
 Migotti, Mark: 200
 Mikołaj z Kuzy: 134
 Mill, John Stuart: 136
 Miller, David: 159
 Montaigne, Michel Eyquem de: 104
 Morwyng, Peter: 56
 Mróz, Piotr: 202
- N** Narecki, Krzysztof: 73, 73, 74, 77, 77, 78, 78, 79, 80, 95
 Nauzyfanes z Teos: 103
 Newton, Isaac: 164, 186, 186
 Niiniluoto, Ilkka: 140, 164–165
 Nowak, Andrzej Jan: 36, 148, 164
- O** Ockham, William z (William of Ockham): 199
 Odegard, Douglas: 136
 O'Hear, Anthony: 27–28, 28, 44, 45, 156
- P** Papias z Pawii (gramatyk, XI w.): 55
 Parmenides z Elei: 72, 81, 81–84, 83, 96, 98, 102, 104, 111, 127, 132
 Pecoock, Reginald (? 1395–? 1460): 55
 Peirce, Charles Sanders: 4, 18, 21, 26, 27, 27, 28, 28–29, 29, 32, 32, 33, 34, 34, 35–36, 36, 38, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 50–51, 59, 61, 63–65, 67, 110, 114, 117, 128, 139, 140–158, 153, 154, 157, 160, 160, 162–168, 163, 165, 169, 170, 174, 176, 177, 180, 181, 182, 187, 188, 189, 191, 191, 192, 196, 199, 203, 206, 208, 209
 Perelman, Chaim: 22–23
 Peters, Francis E.: 75
 Pianko, Gabriela: 54
 Pitagoras z Samos: 97
 Platon (Aristokles): 62, 67, 67, 72, 75, 75–78, 76, 78, 79, 84–93, 85, 90, 92, 95, 96, 98, 98, 100, 104, 105–106, 112, 123
 Plotyn: 137
 Plutarch z Cheronai: 62
 Popper, Karl Raimund: 11, 15, 17–18, 17, 18, 19, 21, 26, 28, 28, 29, 33, 35, 36, 40, 41, 42, 45, 46, 65, 67, 110, 114, 128, 130, 131, 139, 140–156, 146, 150, 157–168, 159, 165, 169, 169, 170, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 185, 186, 187, 188, 189, 192, 193, 195, 195, 196, 198, 203, 206, 208, 209
 Power, Henry: 56
 Pseudo-Platon: 93
- Q** Quine, Willard Van Orman: 30, 31, 31, 46, 112, 114, 117, 169, 169, 180, 187–189, 191, 204, 205, 209

- R** Ransdell, Joseph: 160
 Raven, John Earle: 83
 Reale, Giovanni: 75, 82–83, 88, 90, 122–123, 123
 Regeńczuk, Wojciech: 197
 Regner, Leopold: 93
 Reinhardt, Karl: 18, 18, 82
 Rescher, Nicholas: 33–39, 34, 43, 44, 45, 46, 118, 126, 140, 160, 177, 180–187, 184, 189, 193, 204, 204
 Robinson, Robert William: 23
 Rorty, Richard McKay: 137, 138, 200–203, 204, 205, 209
 Runia, David T.: 7
 Ryle, Gilbert: 85, 192
S Sady, Wojciech: 172, 173
 Savan, David: 160
 Schlick, Moritz: 17, 177
 Schofield, Malcolm: 83
 Scholes, Robert: 164
 Schwabl, Hans: 82
 Sekstus Empiryk (Sextus Empiricus): 83, 102, 116–117, 117, 118, 124, 125–126, 130
 Skolimowski, Henryk: 43, 63, 64, 65, 140
 Sofokles: 62
 Sokrates: 98, 100, 105
 Solon z Aten (z Salaminy): 100
 Sondel, Janusz: 61
 Stagiryta (zob. Arystoteles)
 Stead, Christopher: 72, 75
 Stove, David Charles: 191–193, 197
 Symplikios (Simplikios, Simplicius): 75
T Tales z Miletu: 71
 Tarski, Alfred: 158
 Tatarkiewicz, Władysław: 87, 88, 119
 * Teajtet: 92, 92
 Tichý, Pavel: 159
 Toben, G. F.: 140
 Trazyllus: 85
 Tukidydes: 62
 Tworak, Zbigniew: 170
U Untersteiner, Mario: 82
Ü Überweg, Friedrich: 87, 88, 88
W Watkins, John William Nevill: 19, 29, 131, 159, 160, 178–179, 179, 191, 196
 Wątroba, Wiesław: 63
 Webb, Mark Owen: 44
 White, Nicolas: 92
 Witek, Maciej: 201
 Wittgenstein, Ludwig: 157
 Witwicki, Władysław: 86, 90, 91
 Woleński, Jan: 52, 87, 88, 91, 92, 95, 110, 119, 128, 128–129, 140
Y Yates, Steven: 191

Indeks rzeczowy

Numery stron wydrukowane italiką odsyłają do przypisów.

- A** abdukcja: 92, 146
 agnostycyzm (akademizm): 26, 40, 46, 77, 130, 186, 187, 203
 anarchizm epistemologiczny: 198
 antyepistemologizm: 138, 202, 203
 antyrealizm: 184, 210
 atomizm (Lovejoya): 10, 17, 166, 207
- B** *background knowledge*: 143, 178, 179, 181, 210
 błąd (błądzenie): 27, 30, 32, 43, 45, 46, 55, 56, 57, 58, 62, 63, 63, 135, 147, 152, 155, 211
 błąd kowariancjonistyczny: 194–195
- C** cel:
 nauki:
 wg Poppera: 40
 wg Peirce'a: 40
 (zob. też regulatywna idea prawdy)
 wg Reschera: 184, 185
 Watkinsa typologia: 131–132
- D** definicja (zob. też fallibilizm, def. regulująca): 72, 92, 100–101
 dogmatyzm: 29, 30, 46, 105, 117, 208, 209
 dowód (zob. też uzasadnienie): 31, 32, 41, 42, 97–99
 dylemat: sceptycyzm – dogmatyzm: 48, 125, 137, 166, 175, 188, 206, 208
- E** *episteme* (koncepcja i pojęcie wiedzy): 71–72, 78, 81–97
 epistemologia znaturalizowana: 188–189, 190
 epistemologie fallibilistyczne: 129, 140, 189, 196
errare humanum est: 28, 53, 64
- F** fallibilizm:
 antycypacje i poprzednicy: 37, 46, 83, 118–128, 136
 aspekty (negatywny i pozytywny): 46–47, 141, 147, 153, 163, 205, 209, 210
 definicje fallibilizmu: 25–48
 Aune: 30–31
 Blackburn: 29–30, 43,
 Domalewski: 166, 210
 Flew: 27, 43
 Haack: 128, 129
 Lacey: 26–27, 31–32, 43
 Mautner: 32–33, 43
 O'Hear: 27–29, 43
 Peirce: 41
 Rescher: 33–39, 43, 44
 Woleński: 128–129
 [s7-1991]: 40–42, 43
 [s9-1998]: 42–43,
 [s10-1971] i [s11-1986]: 39–40, 41
 regulująca: 5, 6, 20, 26, 46, 208–211
 epistemologie fallibilistyczne: 129, 140
 erotetyczny: 180
 etymologia: 5, 6, 48, 49–65
 geneza: 14, 52, 66–132
 idea fallibilizmu: 13, 14, 84, 140
 klasyczny: 14, 140–177, 181, 183, 184, 185, 189, 195, 196, 209
 Albert: 174–177
 Lakatos: 169–174
 Peirce: 110, 140–168
 Popper: 110, 140–168
 nieklasyczny: 110, 140, 177–205,
 Carnap: 177–180, 204
 Feyerabend: 197–199, 204
 Kuhn: 193–197, 204
 Quine: 187–189, 190, 204
 Rescher: 180–187, 204
 Rorty: 200–203, 204
 odmiany:
 normatywny: 33, 41, 44, 163, 167, 179, 204, 209, 210
 teoretyczny: 44, 204, 209, 210
 pragmatyczny protofallibilizm: 128
 protoidea fallibilizmu: 84, 127
 a sceptycyzm: 128–133, 152
 systemic fallibilism: 182
 zakres: 33, 162–168
 falsyfikacja: 170, 171
 fundamentalizm: 134, 141, 170, 179, 190, 193
 fundherentyzm: 189–191
- H** historia filozofii: 6, 11, 14, 18, 24
 historia idei: 5, 7, 10, 11, 12, 16, 207
 historia wewnętrzna: 21–22, 23, 24
 historia zewnętrzna: 21–22
 historiografia (koncepcje):
 Lovejoya: 14, 15–16, 19, 20, 168
 popperowska: 15, 16, 17, 18–20, 22, 24, 48, 207
- I** idea elementarna (*unit-idea*): 5, 8–13, 15, 16
 instrumentalizm: 184, 210

- irracjonalizm: 137, 192, 195
- J** justyfikacjonizm: 178, 188
- K** *KMRE*:
 pojęcie: 68–70
 geneza: 5, 6, 71 i nn.
 sceptyczna krytyka: 21, 84, 97, 112–118, 137, 174, 208
 składniki: 72, 97–109
 koherencjonizm: 187–188, 190, 209
 Koło Wiedeńskie: 141
 koroboracja: 29, 158, 162
 kryterium prawdy:
 wg *KMRE*: 72, 101–104, 114
 kryteria postępu poznawczego: 130, 160–162
 krytycyzm: 151–153
 kumulatywizm: 141, 193
- L** *logos* (koncepcja): 71–81, 135, 153, 210
 logika: 30, 99
the long run: 27, 28–29, 35–36
 luka racjonalności: 194
- M** matematyka: 30, 33, 90, 105, 169
 metoda:
 wg *KMRE*: 104–108
 nauki wg Peirce'a: 145–148
 nauki wg Poppera: 145–147
conjectures and refutations: 66, 146
 prób i błędów: 147
 metodologia: 14, 48, 97, 98, 106
 powszechna metodologia: 38, 176
- N** nauka (zob. też cel n., metoda n.): 33, 34, 35, 38, 39, 42, 43, 46, 47, 64, 65, 94, 100, 141, 145–148, 163, 166, 170, 182, 183–184, 185, 186
- P** paradygmat: 17, 193, 196
 pesymistyczna indukcja: 34, 35, 39, 46, 117, 122, 128, 209
petitio principii: 22–23
 pewność: 31, 32, 33, 39, 40, 41, 43, 44, 66, 96
 postęp poznawczy:
 kryteria:
 wg Lakatosa: 171, 172–173
 wg Poppera: 161–162
 poznawczy kopernikanizm: 39, 185
 prawdy teoria:
 koherencyjna: 183–184
 korespondencyjna: 110, 151, 156–160, 186
 dynamiczna («patchworkowa»): 150
 program badawczy: 17, 80, 90, 91, 170, 170, 171, 172, 211
 postępowy: 172–173
 punkt archimedesowy: 67, 134, 142
- R** racjonalność: 66, 68–70, 111, 135, 147, 175, 194
 racjonalizm: 80, 104, 144,
 krytyczny: 5, 174–177
 realizm: 42, 109, 153–156, 175, 191, 208
 regulatywna idea prawdy: 29, 37, 151, 153, 159, 160, 168, 175, 183, 210
 relatywizm: 69, 129, 150, 185, 187, 191, 193, 197, 198, 205
- S** sceptycyzm (zob. też wątplenie): 21, 26, 28, 29, 30, 32, 36, 37, 39, 40, 43, 44, 46, 48, 77, 97, 103, 104, 112–118, 134, 135, 137, 150, 152, 161, 163, 165, 166, 170, 186, 188, 191, 199, 204, 205, 206, 208, 209
 a akademizm: 129–130
 a fallibilizm: 43, 45, 128–133, 152
 normatywny: 114–115, 167
 teoretyczny: 114–115, 167
 scjentyzm: 64
 semantyka:
 immanentna: 201
 referencyjna (realistyczna): 201
 semiotyka: 144, 148, 150
 sofisci: 98
 społeczność naukowa: 47, 151–153
 styl myślowy: 17, 197
 synechizm: 36, 142, 155
- T** trylemat Friesa: 42, 143
- U** *unit-idea* (zob. idea elementarna)
 uzasadnienie (zob. też dowód): 66, 70, 72, 81, 91, 97–99, 142, 175, 178
- V** *verisimilitude*: 29, 158, 160, 173
- W** wątplenie (zob. też sceptycyzm): 114
 weryfikacjonizm: 141, 204, 209
 wiedza:
 wg *KMRE*: (zob. też *episteme*) 67, 106
 wg fallibilizmu: 34, 37, 40, 43, 45, 47, 83, 143, 209
- Z** zasada nadziei: 36, 210
 znaczenia teoria:
 dynamiczna («patchworkowa»): 150

Indeks terminów i zwrotów greckich

Numery stron wydrukowane *italic*ą odsyłają do przypisów.

- A** *ἀγνοία*: 90, 125
αἰσθησις: 102, 103
ἀλήθεια: 62, 82
ἀληθὴς δόξα: 86
ἀμαθία: 86
ἀναμάρτητον: 89, 91
ἀνάμνησις: 75
ἀορατά: 90
ἀπερίσπαστος: 122
ἀπλῶς: 94
ἀψευδός: 91
ἀρχαί: 75, 90, 91
- Γ** *γῶθι σαυτόν*: 112
- Δ** *δημιουργός*: 76
διάνοια: 79, 87, 88, 90, 93
διεξοδευμένη: 122
διότι: 108
δόξα: 82, 83, 84, 87, 90, 91, 93, 95, 96, 125, 128
δόξαι: 7
δοξαστά: 90
- E** *τὰ εἰς ἑαυτόν*: 78, 78
εἶδος: 78
εἰδῶλα: 103
εἰκασία: 90
εἰκόνες: 90
τὸ τί ἦν εἶναι: 78
ἐνδοξός: 95
οὐ ἔνεκα: 78
ἐνέργεια: 78
ἐντελέχεια: 78
ἐπαγωγή: 99
ἐπιστήμη: 32, 37, 71, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 88, 89, 90, 91, 93, 93, 94, 95, 96, 97, 105, 110, 111, 113, 116, 118, 125, 127, 128, 131, 132, 133, 135, 209
ἔπος: 72
ἐποχή: 116, 117, 118, 122, 128, 131, 133, 137, 163, 209
οὐκ ἐσφαλται τῆς ἀληθείας: 62
εὐδαιμονία: 79
- Z** *ζῶα*: 90
- Θ** *θεός*: 76
- K** *τὰ καθ' ἑαυτόν*: 61
- Λ** *λέγειν*: 73, 73
λόγος: 67, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 80, 81, 91, 92, 102, 111, 112, 136
λόγος σπερματικός: 80
- M** *τὰ μαθηματικά*: 90
μέθοδος: 107
μορφή: 78
μῦθος: 72
- N** *νόησις*: 75, 78, 87, 88, 88, 90, 91, 105
νοητά: 90
νοῦς: 75, 76, 76, 78, 79, 88, 105, 135, 154
- O** *οδός*: 107
ορατά: 90
ὁρῶν δόξα: 86, 86
ὅροι: 93
ὅτι: 108
οὐσία: 78
- Π** *πάθη*: 103
περιδευμένη: 122
περὶ φύσεως: 222
πιθανὴ φαντασία: 122
πιθανόν: 37, 118, 119, 120, 122, 123, 125, 126, 127, 209
πιθανός: 123, 124, 124
πιθανότης: 119, 120, 124
πίστις: 87, 90, 121, 128
προλήψεις: 103
- Σ** *σοφία*: 86
συνεχής: 36
συνεχισμός: 36
σφάλλω: 60, 60, 61, 62
σπερματικοὶ λόγοι: 80
- T** *τέλος*: 78
τρόπος: 107
- Υ** *ὑπόληψις*: 95
- Φ** *φανταστικαὶ ἐπιβολαὶ τῆς διανοίας*: 103
φαντασία καταληπτική: 103
φρόνησις: 86
φύσις: 72
- Ψ** *ψευδός*: 125
ψυχή: 107